

הליכות עולם

עלון הלכתי מבית ההוראה "צדק ומשפט" יבנאל
עורך העלון: הרב יעקב ועקנין
054-8420743

ק"ק יבנאל

בנשיאות כ"ק אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א

לרפואת כ"ק אדמו"ר רבי אליעזר שלמה בן מלכה שליט"א והרבנית יחנא שפרה בת סאסיה תחי'

לעילוי נשמת **אניטה חנה בת רגינה** ע"ה לעילוי נשמת **חיים בן מרים** ז"ל

נושא השבוע

מי אתה?

מאת: העורך

פאות ארוכות ומפוזרות, חליפה שחורה ומתחתיה ג'ינס עם פתחי איזורור, ונשאלת השאלה, "מי אתה?"

לכל בעל מקצוע יש את המדים המיוחדים המשייכים אותו לתפקידו: בצבא כל חיל

מיוחד בבגדים תואמים, לשוטור, ולרופא, ולטייס ועוד, יש מדים שהם מייחדים אותו, ולפי בגדיו יודעים מי הוא, לא שמענו על חייל עם חולצה לבנה וסנדלים, ולא ראינו רופא עם גינס קרוע, עם ישראל נגאלו בזכות שלא שינו את לבושם, וכל שכן בדורינו: שצריך להיות עם המדים המעידים מי אתה, ולאן אתה משתייך? לכל עדה, קבוצה, וחסידות, יש את לבושה, וגם לגיון המלך, צריכים להיות ניכרים בלבושם מהיכן באנו ולמי אנו משתייכים, כל אחד יודע מהו רצון הצדיק, איזה בגדים ללבוש ביום חול ואיזה בגדים לשבת, לא שייך ללכת בלבוש "מעורב ירושלמי", צריך לאהוב את כולם ולא ללכת כמו כולם, וסימנך "זימן שחורים" - בימות החול: חליפה שחורה עם כובע, כיפה שחורה (כיפה לבנה רק בשבת) "ומצא לבנים" - בשבת: חליפה לבנה, גרביים לבנות, ובראשו כתר מלכות - שטריימל.

אובד עצות עמד לו החמור, אני צריך לחצות את היער כדי להגיע לאבוס שלי "מה אעשה"? ניגש לשועל וביקש עצה, "אנא שועל פיקח למדני, כיצד חוצים את היער בלי ליפול טרף לשיניהם של החיות!"

פשוט מאוד ענה לו השועל, "שים על רגליך פרווה של נמר, ועל ראשך רעמה של אריה, את גופך כסה בעור של טיגריס, ואת הזנב שלך צפה בעור של נחש! והרי לך מתכון בטוח לשמירה בדרך". שמח החמור ומיהר לעשות כדברי השועל, ולאחר שהולבש החמור כדת וכהלכה בלבוש המשולב, נכנס החמור ליער וכבר לאחר מס' צעדים ניגשו אליו מס' חיות והקיפוהו, ראשון שאל הנמר מי אתה? ענה לו החמור, ראה את רגלי ותבין שאני נמר כמוך! ולמה יש לך רעמה של אריה? נבוכ החמור ושתיק.

שני ניגש האריה ושאל, מי אתה? הסתכל על הרעמה שבראשו? ענה החמור "ותבין שאני אריה כמוך!", "ומדוע יש לך זנב של נחש ועור של טיגריס?" עודינו מדבר והנה ממעבה היער זינק טיגריס אימתני והנה הוא רואה לבוש של טיגריס אך עם אוזניות ארוכות, רגליים של נמר ורעמה של אריה, נבוכו החיות ושאלו את האריה האם לברך "ברוך משנה הבריות?"

את התשובה פשט להם האריה עם שאגה רמה מול החיה המזורה? "אם אין רצונך להיות גל עצמות אמור לי מי אתה!" מרוב פחד פשט החמור את לבושו וכולם ראו שהוא חמור.

פעמים שאנו נתקלים בחוזר בתשובה בתחילת דרכו, לרגליו נעלי ספורט, או סנדלים ללא גרביים על ראשו כיפה בכיתוב מגומגם, וד"ל,

חנוכיות, שמנים
פתילות, סביונים
ומשחקי חברה לחנוכה

ברסלב סנטר
כל מה שיהודי צריך - בנקודה אחת!
04-6650050 כל ענייני הסת"ם בפיקוח הרב יעקב ועקנין

מכתב מהצדיק מיבנאל על העלון 'הליכות עולם':

העלון הנפלא 'הליכות עולם' יוצא לאור על ידי המורי צדק של קהילת חסידי ברסלב ביבנאל, וזה עלון נפלא מאד עם תוכן רב ועשיר, ויכולים לתרום להדפסת העלון מכספי מעשר, ובוה שתורמים לעלון 'הליכות עולם' זה נחשב גם כן להפצת מעיינות החכמה הוצה שמאד מאד הוזהרנו על זה מוהרנ"ת ז"ל, והנה לנו צוואה ארבעה ימים לפני הסתלקותו ואמר אז לאנשי שלומינו "העובדא שלכם יהיה יפוצו מעיינותיך הוצה". הקדוש ברוך הוא יעזור שיגדיל תורה ויאדירה.

לקוראים הנכבדים:

לתגובות ולסיוע בהדפסת העלון:
054-8420743
054-8424304

ערב מיוחד לנשים לרפואת הרבנית

ביום ראשון הבעל"ט ט"ו כסליו, יערך לכל נשות אנ"ש, ערב שכולו תורה לרפואת הרבנית יחנא שפרה בת סאסיה תחי' כל נשות אנ"ש מזמנות להוקיר טובה לרבנית תלמי"א שמוסרת נפשה ומסייעת במשך שנים רבות לשלוח את מוהרא"ש ליבנאל, ששוער מברך ותומך בנו ללא הרף, כולנו באות להחיש לה רפואה ולהתחזק בענינים העומדים על הפרק.

ערב שאסור להחמיץ, ערב המשולב בשיעורי תורה מפי מו"צ מבית ההוראה. עם עניית אמינים, והפרשות חלה רבות לרפואת הרבנית,

גם בצד הגשמי יש הפתעות רבות, הגרלות על: מעבד מזון מקצועי, מקצף ידני.

ההגרלות יהיו במספר שלבים:

המגיעה עד שעה 19:00 יחולקו כרטיסי הגרלה על מערכת סטריאו-רדיו, דיסק USB משוכלל ועל מעבד מזון מקצועי.

משעה 20:30 יחולקו כרטיסי הגרלה על: מקצף ידני, קומקום חשמלי יפה מזכוכית, סט מצעים.* כל משתתפת מקבלת ברכון יפה של ברכת המזון.

משעה 22:30 יחולקו כרטיסי הגרלה על תכסיט נודפילד, תווי קנייה בסך 100 ₪ באיטליו ברסלב, תווי קניה ע"ס 104 ₪ בסופר ברסלב, שובר קניה ע"ס 100 ₪ בבזאר ברסלב, שתי מנות במסעדת "סעדו לבכם".

המגיעה מוקדם ונשארת עד הסוף משתתפת בשלושת ההגרלות!

הסרט "בכושקה"

הערה חשובה: אין צורך לנסוע ביום ראשון בערב לסרט שיוקן בטבריה כיוון שגב' ריינר מארגנת הקרנת הסרט באולם שמחות בסביבות חנוכה (פרטים בהמשך) לכן אין סיבה להיעדר, וחבל על הנסיעה.

*כאן המקום להודות לכל התורמים להצלחת הערב, ובפרט ליוסף חיים ואליעזר שלמה מזרחי (ביזבאז) וקבוצת יא. מזרחי בע"מ) שתרמו את כל מוצרי החשמל והברכונים.

חפץ ה' בידם יצלה להתברך בכל מילי דמיטב, ויהי רצון שתשרה הברכה במעשה ידיהם. וירוו נחת מכל יוצאי חלציהם. וזכות הערב הזה תשמור אותם מכל מזק ותקלה וסכנות דרכים.

יעקב ע. ועקנין

כשרות המטבח

הלכות בעניין הפרשת חלה

מאת: הרב יעקב ועקין

א. דעת הגר"ע יוסף זצ"ל: שחיוב הפרשת חלה בברכה - זה מכמות של אף חמש מאות וששים גרם, אך פחות משיעור זה פטורות מלהפריש, אך טוב ממידת חסידות להפריש בלי ברכה מאלף חמש גרם (הליכות עולם ח"ה עמ' רכג, יח"ד ח"ד, נ"ה).

ב. זה בתנאי שעושה עיסה כדי לאפותה בתנור, שרק דרך אפיה חייבה התורה, אך אם עושה עיסה כדי לטגנה או לבשלה - פטורה מלהפריש חלה.

ג. גם מי שלשה את הבצק עם חלב ללא מים גם כן צריכה להפריש חלה בברכה כשיש בעיסה שיעור 1560 גר'.

ד. מי שלשה את העיסה עם מיץ תפוזים בלי מים, או בביצים - תפריש משיעור 1560 בלי ברכה.

ה. מי שלשה עיסות קטנות, שאין באף אחת שיעור של 1560 גר', שפטורות מהפרשת חלה, אם לאחר שאפתה אותן, הכניסה את החלות הקטנות לתוך קערה או סל, הדין הוא שהסל מצרף אותן לחיוב חלה וצריכה להפריש בברכה אם יש בכל העיסות הקטנות ביחד 1560 גר'. זאת בתנאי שהכניסה את העיסות הקטנות לתוך סל או קערה עם שוליים ואף חלה לא יוצאת מחוץ לדפנות, אך להניחן ביחד על הקרקע או על שולחן, זה לא נחשב

לצירוף (כפי שעורך הרב אמדדי באחד מעלונים הקודמים).

ה. לכתחילה צריכה כל אשה המפרישה חלה לשורפה באש, ומי שלא יכולה תניח זאת בשקית ותזרוק באשפה.

שעת רצון: וכאן המקום לעורר ולחזק כל אשה, לחזור אחר מצוות הפרשת חלה, שמלבד שזו שעת רצון גדולה לקיבול תפילותיה, עוד הוסיף רבינו ז"ל באות אמונה "אשה הזהירה בחלה בניה בעלי אמונה" ומי לא תרצה בנים בעלי אמונה!?

ערב מיוחד לנשים: ביום ראשון ט"ו כסליו, באולם שמחות, יערך טקס הפרשת חלה פומבית לרפואת הרבנית יחנא שפרה בת סאסיה תחי', כל אחת מזמנת לבוא עם העיסה ולהפריש באולם.

שורת בהלכה

אתם שואלים, רבני הקהילה עונים

שאלה: ענינו לזימון בעשרה, האם לאחר מכן אנו יכולים לזמן שוב בעשרה או בשלושה?

מאת: הרב אברהם נאור

תשובה: מאם אותם אנשים שענו לזימון בעשרה, לא המשיכו לאכול אינם יכולים לזמן שוב כלל.

ואם המשיכו לאכול עוד כזית יכולים לזמן שוב אך בלא הזכרת ה' ואפ' אם הם עשרה, כיון שמה שענו לזימון היה כדי לצאת ידי חובת הזכרת ה', אך לא ידי חובת זימון הרגיל.

אולם אם בינתיים הגיעו לפחות חמשה אנשים חדשים או יותר, ואכלו איתם כזית לחם, וביחד הם עשרה, יכולים לזמן שוב בהזכרת ה'.

וכן הדין גם אם אותם אנשים היו בזמן הזימון הראשון אך לא ענו, כגון: שאכלו יחד 15 אנשים, וחמשה מתוכם רצו לברך וצרפו עוד חמשה וזימנו בעשרה, והחמשה הנתרים לא ענו לזימון, אם החמשה שענו אכלו שוב כזית לחם יכולים לזמן שוב בעשרה, אך אם נשאר פחות מחמשה שלא ענו לזימון, הפסידו מצוות זימון עם הזכרת ה', ויכולו לזמן בלא הזכרת ה'.

....

שאלה: מתי זמן כתיבת פרוזבול, במוצאי ששית - סוף שנת תשע"ד, או במוצאי שביעית - סוף שנת תשע"ה, או בשניהם?

מאת: העורך

תשובה: הלכה פסוקה היא בשו"ע (ח"מ סימן סז' סעיף ל') "אין שביעית משמטת אלא בסופה, לפיכך המלווה את חבירו בשביעית עצמה, גובה חובו כל השנה בב"ד, וכשתשקע החמה בליל ראש השנה של מוצאי שביעית אבד החוב" עכ"ל.

אומנם בשו"ע הרב (ח"מ הלכות הלוואה סעיף ל"ו): פסק שזמן כתיבת הפרוזבול הוא לכתחילה בערב ראש השנה של השנה השנה השביעית (דהיינו בסוף שנת תשע"ד) אך כתב שם שאם לא עשה פרוזבול בסוף שנה ששית יעשה בסוף השנה השביעית, כדעת הרא"ש והעיטור, וכך נוהגים חסידי חב"ד. וכיוון שהוא מחלוקת הפוסקים, יש הנוהגים לעשות בשני הזמנים, וכן כתה הגר"ח קנייבסקי שליטא בספרו דרך אמונה (הלכות שמיטה ויובל פ"ט) שאביו הסתייפלר היה עושה שטר פרוזבול גם בערב שביעית וגם בערב שמינית, אך ציין שהחז"א לא נהג כן אלא עשה רק במוצאי שביעית וכן דעת רוב פוסקי זמנינו לעשות שטר פרוזבול בסוף שנת השמיטה (וטוב שכל אחד ילמד את דיני שטר פרוזבול, ויכין לו את נוסח השטר, ולאזיה ב"ד מתכוונן למסור ולא לחכות לרגע האחרון, שעלול לשכות, ואם התחיל ראש השנה תשע"ו, אבד החוב ואסור לדרוש את החוב!)

מקורות: שולחן ערוך הרב שם, פרוזבול של הגר"ע יוסף זצ"ל, "ילקוט יוסף" - שביעית, "דרך אמונה" שם, היכל ההוראה קעט'.

....

מעשה הלכתי

מי כעמך ישראל

מאת: הרב יעקב ועקין

שאלה שהניעה מאדם שהיה נוכח בטבח שהיה בבית הכנסת "בני תורה", וכך הוא שואל, בשעה שנכנסו המחבלים והרגו את הקדושים בבית הכנסת, הרמתי סטנדר גדול וכבד במיוחד, וזרקתי על אחד המחבלים הארוכים, ומעוצמת המכה והכאב נכנס המחבל להלם, ועצר את ההריגה, ובדקות אלו שפסק המחבל להרוג, הספיקו מתפללים רבים להימלט ובכך ניצלו. שאלתי היא: כיוון שהסטנדר נשבר, האם אני צריך לשלם על הנזק כיוון שזה כספי הקדש?

תשובה:

הרב התפעל מאוד מהשאלה שזועקת "מי כעמך ישראל נוי אחד בארץ", אשרינו שאלו בנינו, שלא די שעשה מעשה נאצל, והציל מתפללים רבים מהרג אבדון, עוד שואל האם צריך לשלם על הסטנדר השבור?!

ולעצם העניין: כל כיסא וספסל בבית הכנסת, עומד לשימוש המתפללים, ואפשר לקחת כיסא לטפס עליו, וגם בסטנדר הכבד יש לו הרבה שימושים: חוץ מללמוד עליו, אפשר לעלות עליו להחליף מנורה או להניח עליו כיבוד וכדו', וגם כאן בשעת הטבח, הסטנדר עמד לרשות המתפללים, כדי להפסיק את ההרג, ולכן הוא פטור מלשלם, כיוון שזה השימוש שלו באותו הרגע בו נערך הטבח, ומה שנפסקה ההלכה "שמי שמציל עצמו בממון חבירו - חייב לשלם", זה רק כשמציל את עצמו בלבד, אך כשמעורב גם הצלת אחרים, פטור.

וכן נפסק במקרה נוסף שארע בבית החולים, על אחות שהזעקה לעשות החייאה, ומחמת המהירות לרוץ עם עגלת החייאה, היא שברה לאדם מסוים מצלמה יקרה מאוד, שהייתה מונחת במסדרון בית החולים, והרב פטר אותה מלשלם על המצלמה היקרה **כיוון שהיא הלכה להציל אחרים,** אך מי שנרדף ע"י אדם או חיה, והוא לוקח כלים של חבירו, ומשליכם על הרודפים אותו, אע"פ שהיה בסכנה הוא צריך לשלם על מה שהזיק. כיוון שכאן הוא מציל רק את עצמו.

והיה מקרה בו הזעק רופא כונן, למקרה חירום, ורכבו נחסם על ידי רכב זר, ולא היה לו אפשרות לאתר את החוסם, ורכב הרופא נזק לרכב החוסם, והרב פטר אותו כיוון שיש כאן הצלת אחרים, וכאן המקום לעורר, שלא לחנות בחנייה של האמבולנס, אפילו לא בחלק מהחנייה, שמלבד שהצדיק ביקש לא לחנות שם זה כבר ענין של אמונת חכמים, צריכים לדעת שכל רגע עיכוב זה קריטי בהרבה מצבים וזה הצלת חיים, ומי שמונע את האמבולנס מלהציל חיים או גורם לו שהיה מיותרת עתיד לתת על כך את הדין, וכל רכב שינזק מחמת האמבולנס, פטור נהג האמבולנס מלשלם.

052-7245588
יוסף חיים

בחסות קבוצת מורחי י.א. בע"מ
זימות ובניה ביבנאל
• בניה עד קבלת הספתיח
• משכנתאות
• טיפול בהיתרי בניה
יחס אישי ואדיב לכל אורך הדרך

052-8735867
אליעזר שלמה

חדש בבאזר ברסלב

טלפון:
052-7650389

סוודרים לגברים
ובחורים במבחר דגמים

ר.מ.ה וינאל חברה לבניה וזימות בע"מ

050-9388893
אגף משכנתאות לציבור החרדי
אמינות, מקצועיות
ועמידה בזמנים

ספריית מקור האמונה

פונה לכל אחד שיש לו אפשרות לתרום ספרי קריאה
חינוכיים להצלת הנוער מתקבלים גם ספרים משומשים

054-8420744 א. ועקין

BizBazz

להזמנות:
073-743-4258

מוצרי חשמל, ריהוט, צעצועים, מחשבים,
בריכות, ריהוט גינה, דשא סינטטי לגינה
ולסוכה, מזגנים, בשמים ועוד ועוד...

אחריות הסופר

תניא אמר רבי מאיר כשבאתי אצל ר' ישמעאל אמר לי בני מה מלאכתך? אמרתי לו לבקר (סופר סת"ם) אני. אמר לי בני זהיר

במלאכתך שמלאכת שמיים היא. וכתב הקסט הסופר (סימן א') מכאן יראה הסופר איך הוא צריך להיות ירא את ה' מאוד שאם עשה איזה קלקול או שלא עשה איזה תקון כפי הראוי מפסיד את נשמתו כי הוא נזל את הרבים וגם מחטיאם ששרויים בלא מצוות עשה ומברכים בכל יום ברכות לבטלה ועליו הכתוב אומר וחוטא אחד יאבד טובה הרבה ונאמר ארור עושה מלאכת ה' רמיה. עכ"ל.

לעומת זאת סופר שכותב תפילין ומזוזות טובות כפי יכולתו שכרו כפול ומכופל וניצול מדינה של גיהנם ומובא שהמגיד גילה למרן שאביו של רבי חיים ויטאל רבי יוסף קאלאבריס זצ"ל "חצי עולם עומד בזכות התפילין הכשרות שכותב".

לכן בבואך לקנות סת"ם יש לראות את הנהגות הסופר ואת היראת השמים שלו: האם טובל במקווה? האם שומר להתפלל ג' תפילות במנין? איך דיבורו? האם ממשיך ללמוד הלכות סת"ם תמידין כסדרן? האם שומע שירים בשעת הכתיבה (שזה ליעיבובא)? איך הנהגתו עם הזולת? האם הוא מוסמך לכתוב? האם יש לו תעודת סופר בתוקף? לשאול את רבתי (וגם במכון) האם ראוי לקנות ממנו.

"ונתתי עצב בשדך?"

מעשה היה במרכז הארץ שאדם סבל מעצבות נוראה, בכל מקום בו שהה ניכר שהאדם הזה בעצבות ובדיכאון, וכשבדקו את מזוזות ביתו נמצא שבמקום שיהיה כתוב "ונתתי עצב בשדך" היה כתוב בכל מזוזות ביתו "ונתתי עצב בשדך". המזוזות הוחלפו ומאור פניו חזר אליו.

"והאדמה לא תיתן את יבולה"

12 שנים חלפו על הזוג וילדים אין, המזוזות נבדקו ונמצא שהמילים "והאדמה לא" מחוברות כך "והאדמהלא", וזה גרם שהאשה שהיא קרקע עולם לא נתנה יבולה - לא הביאה ילדים. המזוזה הוחלפה ותוך 9 חודשים נולד להם תינוק.

הנהגה, סופרות, פסיקה בצורת האותיות, וחיידוש תעודות, אחראי ברסלב סנטר

הרב יעקב ועקנין
054-8420743

הערה: כל ענייני הסת"ם בחנות ברסלב סנטר מפוקחים על ידי ועל כל שאלה ותלונה ניתן לפנות אלי.

עניית אמן בקול רם

"פתחו שערים ויבוא גוי צדיק שומר אמונים" - "אל תקרי 'שומר אמונים' - אלא שאומרים אמן - כל העונה אמן בכל כוחו פותחים לו שערי גן עדן".

כל אנ"ש מתבקשים להתחזק בעניית אמן בקול רם בשעת הקדיש ובחזרת השליח ציבור ועל ברכות קריאת התורה

שאלה: האם אני צריך לברך על טליתות בית הכנסת או לבקש מחבר במתנה על מנת להחזיר?

מאת: העורך

תשובה: הנה מדברי המשנה ברורה (סימן יד' ס"ק יא) כתב וזה לשונו "ויש מחמירין וסוברין שלא לברך אא"כ נתן לו חבירו בפירוש במתנה על מנת להחזיר... אך בטליתות של הבית הכנסת צריך לברך לכולי עלמא אפילו כשלושבו רק לעבור לפני התיבה או לעלות לתורה, שהרי על דעת כן קנו את הטליתות שכל הלובשו זה כאילו שלו ומברך" עכ"ל.

מכל מקום בשו"ת היכל ההוראה (ח"ב הוראה ה') הביא סברא יפה שעדיף לקחת מחבר במתנה על מנת להחזיר מאשר לברך על טליתות המצויות בבית הכנסת והסיבה שהטליתות המצויות בבית הכנסת לא כולם הם ממה שנקנה מכספי הציבור, אלא הרבה טליתות המצויות בבית הכנסת ולא הוגבאי צירף את הטלית השכוחה לאוצר הטליתות של בית הכנסת, ויש פה שימוש בלי ידיעת בעלים שהרי הסבר אוננת מחמת טלית גדולה יקרה, אדם לא מתייאש, וסיפר לי אחד מאנ"ש שהלך לטבול וכשיצא כבר נעלמה טליתו, ולכן לא כדאי לברך עליהן, אך אם יהיה ב"היכל הקדש" טליתות שרשום עליהם שנקנו מכספי ציבור או שנתרמו ע"י לבית הכנסת, ודאי שמותר לברך עליהן וטוב שיהיה רשום עליהן כמו על המגבות "ביהכנ"ס היכל הקדש" וזה סימן מובהק כדי לברך עליהן בלי פקפוק.

סיכום: עדיף לקחת טלית של חבר במתנה על מנת להחזיר ולברך עליה, מאשר לברך על טליתות שבית הכנסת שלא ידוע אם נתרמו או הוחרמו או נעלמו ללא ידיעת בעלים.

...

שאלה: האם יש עניין שדווקא הגבאי יעשה "מי שבירך" או השכבה לעיני וכדו' מדוע לא כדאי שכל אחד יברך את החולה או יעשה השכבה לקרוביו, על מנת למנוע טורח ציבור?

מאת: העורך

תשובה: על שאלה זו ענה הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א וזה לשונו "למילים היוצאות מן הגבאי יש יותר כח ועוצמה, מאשר למתפללים אחרים, וחלק מסגולת הרפואה הטמונה בהזכרת השם לפני ספר תורה, נובע מכוחו של הגבאי" עכ"ל.

ולכן עדיף לעלות לבימה ולבקש מי שבירך מהגבאי, מאשר לעשות את המי שבירך לבד, אפילו אם תעמוד בעצמך ליד הס"ת.

פרפראות: "גבאי" ראשי תיבות - אנא בכח גדולת מינך", שעל ידי הגבאי - "תתיר צרורה" - יועיל ברכתו לבטל את הצרות, וזו זוכה ל"קבל רינת עמך" - התפילה מתקבלת בזכות ברכת הגבאי.

...

שאלה: האם מותר להיכנס לשירותים, כשבתוך הכיס יש לי ספרי קודש, האם הביטנה נחשבת לכסוי נוסף?

מאת: העורך

תשובה: דעת הרב זלברשטיין שליט"א (בספרו עלינו לשבח תשובה ק'): א. כיס שרק שפתו תלוי בבגד, והוא בגד לעצמו - כמו הכיסים שבמכנסיים, אם יש בו ספרי קדש מותר להיכנס בו לבית הכיסא מאחר והכיס כיסוי אחד, והבגד שמבחוץ כסוי נוסף, ובכלי בתוך כלי מותר כי זה שני כיסויים.

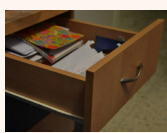
ב. אבל כיס שכולו תפור לבגד ואינו בגד נפרד כגון הכיס שבחולצה, הרי שהוא טפל לבגד ונחשב לכיסוי אחד ואסור להיכנס בו" (מ"מ דעת הרב פנירי שליט"א שכיסים לא נחשבים לכיסוי כיוון שזה בטל לגוף).

סיכום: יש להקל להכנס את ברכון או סידור בכיס המכנסיים אך לא בכיס חולצה.

...

שאלה: האם מותר בשבת לפתוח מגירה המכילה דבר מוקצה, כגון פלאפון או מטבעות כסף, כדי להוציא ממנו חפץ שאינו מוקצה, כגון מפתח וכדומה?

מאת: הרב גד סולומון

תשובה: מגירה שיש בתוכה דברים המוקצים כגון כסף או פלאפון וכדומה, וגם דברים המותרים בטלטול כגון מפתחות ספרים וכדומה, והדברים המותרים שיש לו צורך בהם חשובים בעיניו כעת באותו דרגת חשיבות של הדברים המוקצים, וכ"ש אם הם חשובים לו יותר מהדברים המוקצים, מותר לפתוח את המגירה ולהוציא את הדבר המותר, כיון שהמגירה היא בסיס לדבר האסור והמותר שמוותר לטלטלו.

אולם כל ההיתר הוא, כשהדבר המוקצה אינו חשוב הרבה מהדבר המותר כגון כסף קטן, או פלאפון לא יקר כ"כ, אבל אם יש שם סכום כסף גדול או פלאפון יקר השווה הרבה, והם הרבה יותר חשובים מהדברים המותרים בטלטול, אסור לפתוח את המגירה כיון שהיא נעשית כבסיס לדבר האסור, ויש מקילים גם בזה כיון שהדבר תלוי ברמת הנחיצות העכשווית אף שביום חול הוא חשוב ועיקר יותר, והמיקל במקום צורך יש לו על מה לסמוך.

מקורות: שולחן ערוך אורח חיים (סימן ש"י סעיף ח'), ובאחרונים. שמירת שבת כהלכתה החדש (פ"כ הערה רל"א), ע"ש, חזון עובדיה שבת ג' (עמ' ק"ל והלאה).

...

שאלה: מה יש לעשות עם שאריות הלחם מהסעודה, האם מותר לזרוק לאשפה?

מאת: הרב גד סולומון

תשובה: כשנשארו על השלחן שאריות של לחם (והוא הדין מיני מזונות), והם פירורים שאין בהם שיעור

אני צריך לחתן את הילדים

סיפר אחד מאנ"ש: כשלמדתי בישיבת יוסף הצדיק בשכס, הצדיק הגיע לישיבה לשאת שיחת חיזוק, והנה לאחר הדרשה הנפלאה, עמדו כל אנ"ש כדי להתברך מהצדיק והנה הגיע תורו להתברך, וקודם הברכה אמר למוהרא"ש שליט"א, "אני לומד בישיבה, אנא ברכני בהצלחה בלימוד התורה", מוהרא"ש שליט"א אמר לו: "מה אעשה אני צריך לחתן את הילדים", תמיהה הייתה לו למתברך, "אולי הצדיק לא שמע מה בקשתי? אולי התכווין למישהו אחר?", ולכן חיכה בתור פעם שנייה, וכשהגיע תורו בשנית שוב אמר למוהרא"ש שליט"א "אני לומד בישיבה ברכני בהצלחה בלימוד התורה", ושוב אמר לו הצדיק "מה אעשה אני צריך לחתן את הילדים", כבר אז הבין שיש דברים בנו, אולי לא מבינים עכשיו אבל מי שמאמין זוכה להבין, והדברים היו תלויים בבחינת אספולריה שאינה מאירה, עד שלאחר שנים התקיימו דברי הצדיק במלואם, אותו מתברך בא לגור ביבנאל ומוהרא"ש חיתן את ילדיו, מכאן למדים להתבונן בכל מילה או רמזה מהצדיק ולדעת שזה מתקיים, בתנאי שמאמינים.

חתן תלמיד חכם

סיפר לי אחד מאנ"ש: במעשה זה הייתי נוכח, כשהצדיק עמד לחתן זוג שלא היה להם מאומה, והצדיק ביקש לסייע להם בגשמיות: ולתרום כסף למימון שכירות ושאר צרכי נדוניה, והנה קם אחד מהנוכחים שלו יש בת שהגיעה לפרקה, אך מחמת מגבלה מסוימת, לא מצאה עד כה שידוך, ואמר שתורם לזוג, שמוהרא"ש מבקש - שלשה חדשי שכירות, דבר זה עשה נחת רוח גדולה למוהרא"ש שליט"א והוא אמר "אני מבטיח לכתך חתן תלמיד חכם", והנה לאחר תקופה קצרה, גם בתו של התורם, הקיימה בית, הבעל היה אדם פשוט העובד למחיתו אך לא ניכרו בו סימני, תלמיד חכם, מוזר הרבה אותו אחד מאנ"ש שהיה נוכח, והרי הצדיק הבטיח שיהיה לה בעל תלמיד חכם? ומדוע הבעל הזה לא משקף את הבטחת הצדיק? אך כפי שאמרנו אם הצדיק מבטיח זה מתקיים, צריך רק אמונה וסבלנות, ואכן השידוך לא עלה יפה והם התגרשו, והיא נשאה בשנית, והפעם לבעל תלמיד חכם, שלומד כל היום אך ורק תורה. רואים מה כוחה של ברכה או הבטחה מפי הצדיק, זאת בתנאי שהמתברך מאמין, ואז יש לזה כח הצומח לראות את הישועה בפועל.

בית ההוראה

כשרות

בית ההוראה מפקח רק על בתי העסק ביבנאל (ובתנאי שיש תעודה של בית ההוראה חתומה ע"י ג' מו"צ בבית ההוראה) ואין הוא מוסמך על מקומות אחרים מחוץ ליבנאל, ולכן אין להתקשר למו"צ ולשאול על אולמות ובתי עסק שזה לא בתחום שיפוטיו. תודה.

בית התבשיל

אנו פונים לכל אנ"ש להשתתף במפעל החסד של בית התבשיל ולתרום ירקות ופירות 'שמיטה לחומרא'. כל כמות שתקבל בברכה, נא לצרף שובר קנייה על מקום הקנייה ולהעביר זאת לגברת בן גרא או גברת צמח במטבח בית התבשיל. להלן מקומות בהם ניתן לרכוש שמיטה לחומרא:

- "סופר יבנאל" - סולמין / "יש" בשיכון ד' / "מעין 2000" / "יינות ביתן" / "אוסר עד"

כזית (כ 30 גרם), מותר לאבדם שלא בדרך בזיון, אולם דבר זה קשה לעניות, ולכן יזהר שלא להניחם במים או בכיור. אמנם יכול להניחם בשקית או בתוך מפת ניילון ולזרקן לאשפה, וטוב להניח צלחת נפרדת על השולחן לשים שם את כל הלחם שנותר. וכשיש על השולחן שאריות של לחם בשיעור כזית או יותר, אסור לזרקן לאשפה כמות שהם, אלא אם כן העלו עובש או נמאסו ע"י המאכלים.

ואם אין לו צורך בשאריות שיש בהם כזית, מותר להניחם בתוך שקית ניילון או נייר ולזרקן לאשפה בדרך כבוד.

מקורות: גמרא ברכות (נב :וחולין (קה:), ע"ש במעשה, זוהר הקדוש פרשת פנחס, (דף רמ"ד), שולחן ערוך (סימן ק"פ סעיפים ג' ד'), ובמשנה ברורה (שם), ספר וזאת הברכה (עמ' 18), ספר עץ השדה (סימן י"ט הערה ז'), בית ברוך על החי"א (כלל מ"ה סק"ב). פסקי תשובות (ח"ב עמ' תקס"ג).

...

דיני ממונות

מאת: הגאב"ד משה קורן

שאלה: נשאלתי כמה פעמים מאנ"ש היקרים האם מותר להזכיר לבעל חוב שהגיע זמן פרעון או שאסור משום לא תהיה לו כנושה?

יש בנושא זה אריכות גדולה ונעשה סיכום קצר, כתוב בפרשת משפטים "אם כסף תלוה את עמי... לא תהיה לו כנושה" וכותב רש"י לא תתבענו בחזקה אם אתה יודע שאין לו, רואים מפה שדווקא לתבוע בחזקה ולדחקו אסור אבל להזכיר לו מותר, וכל"ש שהוא יודע שיש לו רק הוא משתמט בכל מיני סיבות מלשלם לו, ויכול לכופו אותו בבית דין להזכיר את החוב ולא יהא הפקרות בפרעונות.

...

פרפראות לשולחן שבת פרשת וישלח

מאת: הרב הלל אמדדי

בפרשתנו אנו מוצאים לכאורה דבר הצריך ביאור, דהנה יעקב אבינו ע"ה כאשר שולח מלאכים לעשו אחיו על מנת לפייסו ואומר להם בזה"ל "כה תאמרן לאדני לעשו, כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי ואחר עד עתה ויהי לי שור וחמור וגו'".

ופירש רש"י הקדוש "גרתי" לא נעשתי שר וחשוב אלא גר, אינך כדאי לשנוא אותי על ברכות אביך שברכני "הוה גביר לאחיק", שהרי לא נתקיימה בי ובפירושו השני כתב רש"י "גרתי" בגימטריא "תרג"ג כלומר עם לבן הרשע גרתי ותרג"ג מצוות שמרתי ולא למדתי ממעשיו הרעים.

ולכאורה תימא איך יעקב אבינו ע"ה אומר כך על ברכתו של יצחק אבינו ע"ה "שהרי לא נתקיימה בי", הרי נראה לכאורה שחלילה לא כ"כ מאמין בברכותיו הרי גם אם נאמר שכעת לא נתקיימה אבל ודאי שלא יפול דבר ממה שיצחק אבינו בידך, ויותר מזה הרי עשיו הרשע האמין בכל ליבו בברכותיו של אביו שהרי כתוב "ויצעק צעקה גדולה ומרה עד מאד" (פרק כ"ז פסוק ל"ד).

וחז"ל אמרו שבגלל הצעקה הזו היו צריכים עמ"י להענש עד שבא מרדכי וגם זעק צעקה גדולה ומרה (עיין מדרש רבא על מגילת אסתר)

ואנ"כ מתחזקת השאלה איך חשב יעקב להגיד זאת לעשו, וכי עשו יקבל את דבריו, אדרבא יבוא לכעוס עליו יותר שאינו מאמין בברכה של אבא.

ושמעתי בצעירותי בהיותי בישיבה מהמשגיח של ישיבתנו הר"ג אברהם יצחק ברזל שליט"א שאמר לבאר זאת כך: עשו כ"כ רצה את הברכה מכיוון שחשב שע"י הברכה יהיו לו חיים קלים "יתן לך מטל השמים וכו'", בכל מקום יהיה לו שפע פרנסה ללא עמל וטורח כדרך שאמרנו על עם ישראל שנקראים עם סגולה שזאת מפני שאוהבים סגולות שזה חיים קלים לא צריך לעמול לא צריך להתייגע תעשה את הסגולה ואתה מסודר

ופירש את הברכות על עוה"ז אבל יעקב אבינו ע"ה בא ואומר לו אתה לא מבין פשט בברכות של אבא דהברכה האמתית זה עם לבן גרתי ותרג"ג מצוות שמרתי ולא למדתי ממעשיו הרעים להיות במקום רשע עם אדם שהוא גדול הרמאים זאת העשירות האמתית, ולכן רש"י הביא זאת באופן ד"א עם לבן גרתי וכו' מכיוון שהוקשה גם לרש"י הביאור הראשון כנ"ל ולכן פירש את פירושו השני, וזה מה שאמר לו יעקב בהמשך ויהי לי שור וחמור שאין ויהי אלא לשון צער שור זה יוסף חמור זה יששכר שהם הצדיק והבן תורה, שאם תחשוב שזה בא לי בקלות כאלה בנים, אין פה סגולות בלבד או ברכות בלבד אלא ויהי לי הצטערתי על כך עמלתי והתייגעתי על חינוכם ולכן זכיתי לראות מהם גדול הדור וודאי שה"ה לשאר השבטים שכולם שבטי י"ה קדושי עליון שזו מעלה גדולה שכן יוצאים ילדים קדושים דווקא שגדלו במקום כזה.

ובהקשר לכך מסופר על הסטייפלו הקדוש שפעם שאלו אותו מקורביו הרי הרב זוכה לשבת סנדק פעמים רבות וידוע שזו סגולה לעשירות (מבואר ברמ"א הלכות מילה ועוד) ואנ"כ היכן העשירות של כבודו? הצביע הסטייפלו על ספריו שזכה לחבר "קהלות יעקב" שזה חיבור של המון כרכים על כל הש"ס כולו שנכתב בגאונות עצומה על דרך הפילפול וכדו' ואמר זו לא עשירות? זו העשירות האמתית.

וזה מה שרצה יעקב לומר לעשו העשירות האמתית זו התורה והמצוות, ולא כמו שאתה חושב, וממילא אינך כדאי לשנוא אותי על כך כי לשיטתך מה שזה ברכה לא התקיים, ואנ"ת שהרי כן אתה עשיר גם בממון, אומר יעקב ויהי לי לשון צער שלי אין צורך בזה דבר מרבה נכסים מרבה דאגה וממילא איני יכול להיות פנוי לעבודת ה' וגם דומה עלי כשור אחד וחמור אחד שאיני מחשיב זאת לכלום, ויהי רצון שנזכה לכך גם אנו לדעת שהעשירות האמתית נמצאת רק בתורה וע"כ נזכה לגאולה שלימה בקרוב ממש אמן. בברכת שבת שלום.